Naša naloga:
Probuja in napredek naroda!
Naš namen:
V edinosti in slogi do cilja!

NARODNI VESTNIK

NATIONAL HERALD.

Izhaja trikr[illegible]eden.
The only Slo[illegible] Tri-Weekly in t[illegible]nited States of A[illegible].

GLASILO SLOVENSKEGA KAT. PODP. DRUŠTVA SV. BARBARE, FOREST CITY, PA. — OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENIAN CATHOLIC BEN'T SOCIETY ST. BARBARA, FOREST CITY, PA.

No. 102. — Štev. 102. DULUTH, MINN., WEDNESDAY, NOVEMBER 18, 1914. — SREDA, 18. NOVEMBRA 1914. Volume IV.—Letnik IV.

Wakefield Mich. - 1

M. Poroveic Box 306

ALLIED PRINTING TRADES UNION LABEL COUNCIL DULUTH, MINN.

Nemški cesar Wilhelm si prilašča diktatorstvo nad Avstrijo.
Strahovite avstrijske izgube v Galiciji v le par ur trajajoči bitki.

ŠTIRI MILJE DOLG GROB ZA 40,000 PADLIH. — HUD ARTILJERIJSKI DVOBOJ NA BOJIŠČU PRI YPRES. — AVSTRIJA NAZNANJA NADALJNE ZMAGE V JUŽNEM VOJNEM POZORIŠČU. — RUSKO BRODOVJE ODŠLO, DA NAPADE NEMŠKO BALTIŠKO BRODOVJE. — BEG IZ RUSKO-POLJSKE AVSTRIJSKE IN NEMŠKE ARMADE SE JE IZVRŠIL IZ STRATEGIČNIH OZIROV. — KRAKOVO V PLAMENIH. — BOJI NA KAVKAZU. — AVSTRIJSKI PATRIJOT OBTOŽEN VELEIZDAJE. — POSREDOVANJE ZA MIR.

Štiri milje dolg grob za 40,000 Avstrijcev.

Amsterdam, Holandska, preko Londona, 17. nov. — "Nieuwe Rotterdamsche Courant" prinaša pismo nekega [illegible]škega duhovnika, ki naznanja, da je bilo na en sam dan [illegible]kopanih okoli 40,000 padlih avstrijskih vojakov. Te žrtve [illegible] pokopali v izkopanem jarku, ki je bil šest in pol čevlja ši[illegible] ter štiri milje dolg. Trupla so položili v treh vrstah drugo [illegible] drugo. Naznanja se, da so bili ti vojaki ubiti v bitki, ki je [illegible]la samo nekaj ur.

Nemški cesar diktator Avstrije.

Ženeva, Švica, 17. nov. — (Poročilo Associated Press.) [illegible]homosta na Tirolskem semkaj došli potniki pripovedujejo, [illegible] je pravi vladar v Avstro-Ogrski sedaj pravzaprav nemški [illegible]ar. Kot pravcati diktator je zahteval najprej, da mora od[illegible]ti avstrijski prestolonaslednik ter enajst avstrijskih divi[illegible]kih generalov, katerih način vojskovanja proti Rusom v [illegible]ciji se mu ne dopade. Naznanja se iz dobro poučenih kro[illegible] da je bil avstrijski cesar pripravljen odsloviti generale, [illegible]tevi po resignaciji prestolonaslednika se je pa uprl.

Da je bilo oddano vrhovno poveljništvo avstro-ogrske [illegible]ade nemškim generalom, je napravilo med avstrijskimi [illegible]niki hudo kri. Naznanja se, da je sklenilo več višjih čast[illegible]ov odstopiti.

Boji v Franciji.

Pariz, Francija, 17. nov. — Danes dopoldne je bil izdan [illegible]aj sledeči uradni komunike:

"Od Nieuporta do Dixmunde in v pokrajini Ypres se [illegible]jo hudi artiljerijski dvoboji s podvojeno srditostjo. Ob [illegible]alu južno od Dixmunde je naša artiljerija razdejala nem[illegible] utrjene postojanke. Ker so se strelni jarki napolnili z [illegible]o, so se morali Nemci umakniti precej nazaj. Dva naskoka [illegible]cev, eden južno od Bixschoots, ter drugi južno od Ypres, [illegible] bila odbita. Na naši strani smo napredovali med Bix[illegible]oten in kanalom.

"Med Armentierres in Labassee se je vršil artiljerijski [illegible]boj z velikimi uspehi na naši strani.

"Ob Aisne so nemški oddelki hoteli prekoračiti reko, pri [illegible]lly, a so bili zagnani nazaj in pobiti.

V Argonih ni prišlo do infanterijskih spopadov. Z mina[illegible]mo pognali v zrak več nemških strelskih jarkov. Na viši[illegible] ob Maasi, južno od Verduna smo napredovali na več [illegible]kih.

"Z drugih točk na fronti ni poročati nič posebnega."

Avstrijske zmage nad Srbi in Črnogorci.

Washington, D. ., 17. nov. — Neka brezžična brzojav[illegible] katero je prepelo včeraj avstro-ogrsko poslaništvo naznanja, da kdor ni več oblegovan ker se posrečilo avstrijski ar[illegible]ji uničiti francosko baterijo na gori Lovčen.

Brzojavka naznanja velike uspehe o operacijah na jugu. [illegible] in šesta armada je potisnila vso srbsko vojno silo nazaj. Črnogorsko armado, ki je bila vržena preko meje, napa[illegible] avstrijske čete začasno pri Krivosjevi.

Umik združenih Avstrijcev in Nemcev iz Rusko-Poljske [illegible] potreben "iz strategičnih ozirov" (!).

Posredovalni poizkusi.

Amsterdam preko Londona, 17. nov. — "Handelsblad" [illegible]va v svojem današnjem uvodnem članku kraljico Wilhel[illegible], naj stopi s predsednikom Wilsonom v dogovor glede [illegible]nosti za mir. List naglaša, da je pravi vzrok sedanje vojne [illegible]pozabljen, in da se sedaj preliva kri samo radi sovražtva [illegible]odov. Tukaj se govori, da je amerikanski poslanik Henry [illegible] Dyke odpotoval v Ameriko, in da je njegov odhod v zvezi [illegible] predlogom.

Odhod ruskega brodovja.

London, Anglija, 17. nov. — Glasom neke brzojavke iz Kodanja listu "Star" se naznanja iz nemškega vira, da je rusko brodovje odplulo iz Helsingfors, Finsko, ter se obrnilo v južno smer. Rusko brodovje namerava najbrže napasti nemško baltiško brodovje.

OGROMNA RUSKA VOJNA SILA NAGNALA NEMCE IN AVSTRIJCE V BEG.

Berolin, Nemčija, 17. nov. — Beg združene nemške in avstrijske armade, ki je prodrla že blizu Varšave, smatrajo tukaj za dobro izvršeno strategično dejanje. Prerokovanja niso na mestu, toda v prihodnjih 14 dnevih je pričakovati važnih novic s pozorišča na Poljskem. General von Hindenburg namerava najbrže izzvati vojno na črti, katero bo sam določil (?).

Novega poveljnika ima osma nemška armada, kateri je bila dodeljena naloga branitve Vzhodne Pruske. Najprej sta imela vrhovno poveljništvo generala Prittwitz in Gaffron, pozneje je prešlo na gen. Hindenburga in šefa generalnega štaba von Lundendorffa. Naslednik tega pa je sedaj general von Buellow.

Umik izpred Varšave je v mnogih ozirih sličen onemu izpred Pariza meseca septembra. V obeh slučajih so riskirali Nemci, da jim poide streljivo in živila. Menili so, da bodo z naglimi pohodi sovražnika prestrašili, demoralizirali in ga uničili.

Pri napadu na Varšavo so upali, da bodo kakor Stonewell Jackson pri Chancellorsville prodrli sovražnikovo desno krilo, ter del istega zagnali preko reke ter potem Varšavo sesedli.

IZJALOVLJEN NAČRT.

Medtem, ko so držali črto od Vzhodne Pruske do Galicije na jugu, so računali, da bodo ostali Rusi v defenzivi. Nemci so upali, da bodo zapadno kampanjo hitro končali, ter se potem vrgli na sovražnika na severu.

Toda Rusi so bili previdni, ter so se umaknili na siguren breg Visle. Edina važna bitka se je bila pri Apatow, na najskrajnejšem južnem krilu. Rusi so osredotočili svoje čete za Vislo v črti, ki se je raztezala od severa proti jugu. Med tem so pa prihajale vedno nove čete s železnico, in ko so Nemci že skoraj zasedli neko predmestje Varšave, so se izkrcavale zadnje sibirske čete iz vlakov v glavnem mestu.

Nemci so bili daleč naprej pred svojo artiljerijo, ker so jim topovi obtičali na slabih cestah. Prišla so močna ruska ojačenja, sledili so srditi boji, in končno je prišlo povelje za umik.

PADEC KRAKOVEGA.

London, Anglija, 17. nov. — Mesto Krakovo gori in prebivalci bežijo. Tako se glasi neka dunajska brzojavka, ki je prišla v Rim. Neka starejša brzojavka iz Petrograda naznanja, da Rusi nevzdržno prodirajo proti Krakovu in da zmagujejo z lahkoto obupno branitev sovražnika. Od severovzhoda je trdnjava popolnoma obkoljena. Izpad iz Przemysla je ruska artiljerija in konjenica odbila z velikimi izgubami za Avstrijce. (Avstrijsko poročilo nasprotno trdi, da je bil izpad uspešen. Op. uredn.)

AVSTRIJA HOČE PROSITI ZA MIR.

Na poročilo o porazu v Krakovem, so začele krožiti vesti, da hoče Avstrija prositi za mir. Atenski poročevalec "Morning Telegraph" je izvedel od diplomatične strani v Petrogradu, da je Avstrija že sita vojne, ter da bode prosila za mir, ne da bi se ozirala na Nemčijo.

TRI TISOČ NEMCEV PADLO V ENI URI.

London, Anglija, 17. nov. — Nek vojak pripoveduje sledeče podrobnosti o bitkah pri Ypres:

"Bitka pri Ypres je bila strašna. Štirideset ur smo bili neprestano v ognju, boreč se za vsak pedenj zemlje. V neštevilno napadel naše postojanke nek nemški polk, broječ 3,000 mož. Nemci so se malo umaknili, pa zopet zbrali v bojno črto ter začeli prodirati proti nam. Naše krogle so tako strašno pobirale med njimi, da so se zopet umaknili. Kljub strahovitim izgubam so se tretjič zbrali, ter začeli prodirati. Naši častniki so pustili, da so se nam približali na razdaljo dvajset yardov, potem pa so ukazali ogenj iz strojnih pušk. V kratkem od vsega polka ni ostalo niti enega moža. To strahovito klanje je trajalo samo [illegible] uro."

BOJI V KAVKAZU.

London, Anglija, 17. nov. — Turški vojni urad naznanja glasom neke Reuterjeve brzojavke sledeče:

"Včeraj smo napadli Angleže pri Fao (na obrežju province Basra ob Perzijskem zalivu). Na strani Angležev je padlo kakih 1000 mož. Revolucionarni vodja Abd ur Resak, ki je s 300 možmi prekoračil mejo ter pomagal Rusom, je bil poražen.

London, Anglija, 17. nov. — V Petrogradu priznavajo, da so hudi napadi Turkov v Kavkazu nedaleč od vzhodne obali Črnega morja zaustavili rusko prodiranje. Turki so dobili močno ojačenje, ter so glasom njihovih poročil prizadejali Rusom občutne izgube.

OBSTRELJEVANJE DARDANEL.

London, Anglija, 17. nov. — Po neki brzojavki "Exchange Telegraph Co." iz Aten je padlo pri obstreljevanju Dardanelskih fortov 250 mož. Dva topova sta bila uničena. Bivši nemški križarki "Goeben" in "Breslau" sta zopet pripluli v Bospor.

BAVARSKI KRALJ NAZNANJA DOLGOTRAJNO VOJNO.

Amsterdam preko Londona, 17. nov. — Bavarski kralj Ludwig je izjavil v nekem nagovoru kadetom v Monakovem, da bode vojna trajala dolgo, in da ne bode sklenjen prej mir, dokler ne bode sovražnik popolnoma poražen, in se ne bo treba Nemčiji dolgo časa bati nobenega sovražnega napada.

PATRIJOT POD OBTOŽBO VELEIZDAJE.

Benetke, preko Pariza, 17. nov. — Grof Aleksander Šarbek, poljski poslanec, podpredsednik Poljskega kluba, ter eden najodličnejših članov Poljske stranke, je bil dne 5. novembra v Neumarktu v Galiciji aretovan pod obtožbo veleizdaje.

Šarbek je oni avstrijski patrijot, ki je koncem meseca avgusta organizoval poljsko legijo. 6000 mož v tej legiji je odkorakalo iz Lemberga v boj proti Rusom, toda pri Mszana v zapadni Galiciji je bila ta patrijotična vojna sila razpuščena, to pa vsled tega, ker je grof Šarbek zahteval, da vsebuje vojaška prisega točko, da je bila ustanovljena poljska legija v to svrho, da se bode vojskovala za svobodo Poljske. Patrijotičnega grofa, ki je želel s prostovoljci pomagati Avstriji proti Rusom, so prepeljali pod vojaško stražo v Krakovo, in potem na Dunaj, kjer se bode moral zagovarjati radi veleizdaje!

PRINC WALEŠKI V FRANCIJI.

London, Anglija, 17. nov. — Princ Waleški (tako se imenujejo angleški prestolonasledniki), je dospel v Francijo, ter je bil prideljen štabu feldmaršala Sir Frencha. Angleške in francoske čete so sprejele princa z največjim navdušenjem. Princ je govoril z mnogimi ranjenci.

JUNAŠTVO MAJHNE ANGLEŠKE ČETE.

Pariz, Francija, 17. nov. — S fronte poročajo o junaškem činu majhnega angleškega oddelka, broječega 80 mož, ki je ponoči zgrešil glavni oddelek ter bil prisiljen ostati do jutra v nekem gozdiču. Ko se je zdanilo, so videli Angleži, da so Nemci obkolili gozd. Že so mislili, da so izgubljeni, ko so slišali, da so začeli Francozi napadati. Vrgli so se na Nemce z bajoneti, jih mnogo pobili, ter ujeli 400 mož sami.

POSREČENA VOJNA ZVIJAČA FRANCOZOV.

Pariz, Francija, 17. nov. — Oddelek francoskih konjenikov je blizu bojne črte ob Ypres opazil močno krdelo Nemcev, ki so bili v veliki premoči. Da jih prevarijo, so brzo nabasali slamo v uniformo padlih konjenikov, posadili te slamnate vojake na ranjene konje, ter jih zagnali v bojno črto Nemcev. Ti so mislili, da jih napadajo Francozi, ter so začeli streljati kot besni. Predno so uvideli, da so se grdo motili, jih je francoska konjenica napadla od strani ter ujela mnogo sovražnikov.

STRAH PRED RUSI..

Berolin, Nemčija, 16. nov. — Vladni predsednik province Poznanj je izdal proklamacijo, v kateri zatrjuje, da se ni bati upada Rusov v Poznanj. Istotako so bili posvarjeni prebivalci v Vzhodni Pruski, posebno v zapadnem delu, naj ne ostavljajo svojih stanovanj, ker ni nobene nevarnosti invazije s strani Rusov.

TURKI STRELJALI NA AMERIKANCE.

Chios, Egejsko morje, 18. nov. — Amerikanska oklopna križarka Tennessee je priplula sem. V pristanišču Smirne se je zgodil dogodek, ki more imeti za Turčijo neljube posledice. Ko je namreč kapitan Benton Clark Decker hotel obiskati turške uradnike v Smirni, kakor je to običaj, so s turških fortov oddali tri ostre strele na pinazo, v kateri se je peljal kapitan na suho. Pinaza je takoj obrnila. Amerikanski poslanik Henry Morgenthau je uvedel preiskavo, ter je med tem na zahtevo turške vlade odredil, da ostavi Tennessee turška vodovja. Chios je glavno mesto istoimenskega otoka, ki je bil prej last Turčije, toda je prišel po sklenitvi miru v balkanski vojni v grško last.

PANAMSKI PREKOP DELO AMERIKANSKE VSTRAJNOSTI.

GUVERNER GOETHALS HVALI POGUM AMERIKANCEV. DVANAJST MILIJONOV ZA UTRDITEV PREKOPA. — ZATVORNICAM TUDI POTRES NIČ NE MORE.

Washington, D. C., 17. nov. — Col. George W. Goethals, guverner kanalskega pasa je v svojem letnem poročilu tajniku Garrisonu podal zadnje poglavje zgodovine amerikanskega poguma in vstrajnosti, ki je omogočila srečno izvršitev tako velikanske in znamenite zgradbe, kakor je Panamski kanal. —

Poročilo govori o bojih proti posipom pri gradnji, o ustanovitvi obstoječe vlade v panamskem kanalskem pasu, o začetku gradnje utrdb, da se zavaruje velika vodna cesta proti invaziji, in nepregledne številke govorijo o posameznih stroških za gradnjo in vzdrževanje kanala.

Poročilo naznanja, da znašajo stroški gradnje s tekočimi dovolili $353,559,049.69. Nad $374,000,000 je bilo dovoljenih. Od te svote je bilo določenih 12 milijonov za utrdbe.

"Tekom leta se je nadaljevalo z delom pri utrdbah," pravi poročilo, "in koncem leta je bil temelj malodane izgotovljen. Dne 1. julija 1913 se je začelo s konstrukcijo redut, v sporazumu z vojnim departmentom, ki je odobril tozadevne načrte."

Poročilo se obširneje bavi z vednimi posipi, ki so delali največ težkoč, in zelo zavlačili vse delo. Glasom poročila so spravili vsega skupaj 110,261,883 kubičnih yardov materijala stran. Vsled posipov so morali odvoziti še nadaljnih 25,206,100 kubičnih yardov zemlje in kamenja.

Velikanski jezi in zatvornice so zgrajeni tako trdno, da se uspešno zoperstavljajo vsem potresnim sunkom. To je treba omeniti posebno radi tega, ker je bilo letos v kanalskem pasu zaznamovati več potresov, ki pa niso napravili posebne škode.

Dne 30. junija 1914 je bilo zaposlenih pri zgradbi kanala 29,673 delavcev, nasproti 43,350 koncem preteklega poslovnega leta.

ŠTRAJKARJI V COLO. POD OBTOŽBO UMORA.

Canon City, Colo., 17. nov. — Pred tukajšnjim distriktnim sodiščem se je začela obravnava proti 26 premogarjem, ki so obtoženi, da so dne 24. aprila umorili skeba William Kinga. Umor se je izvršil pri naskoku štrajkarjev na rudnik, last Victor American Fuel Co., pri Chandler. Okoli 100 prič bode treba zaslišati. Pomožni glavni pravdnik Norton Montgomery zastopa obtožbo.

DINAMIT ZA EVROPO.

Ashland, Wis., 17. nov. — V Barksdale dinamitni tovarni se dela noč in dan. Tovarna ima naročilo za dva milijona funtov dinamita, ki se odpošlje v Evropo. Tam ga bodo porabili v vojne svrhe. Katera dežela je dinamit naročila, ni znano.

FORMELNA OTVORITEV REZERVNIH BANK.

Washington, D. C., 17. nov. — Zakladničar McAdoo je podpisal včeraj formelni proglas, ki naznanja, da so rezervne zvezne banke začele poslovati. S tem je bil storjen zadnji korak, potreben za pravomočnost novega sistema.

UČENJAK UMRL.

Stanford University, Cal., 17. nov. — Dr. Edwald Fluegel, načelnik oddelka a angleško filologijo na Stanford vseučilišču, učenjak mednarodnega slovesa, je umrl. Zatrjuje se, da ga je evropejska vojna tako užalostila. Učenjak je imel v delu takozvani veliki Chaucer leksikon, ki obsega tudi besede staro- in srednje-angleščine. Prišel je s svojim delom do črke H.

ITALIJAN IZVRŠIL SAMOUMOR NA CESTI.

St. Paul, Minn., 18. nov. — 35 let stari Italijan Luigi Rossonado se je danes zjutraj na javni cesti ustrelil. Pri njem so našli dva nabita samokresa in bančno knjižico, po kateri so ga spoznali. Vzrok ne-

MORILEC POIZKUSIL IZVRŠITI SAMOUMOR.

Charleston, S. C., 17. nov. — George Batchelor Perkins, arhitekt iz Bostona, ki je ustrelil na parniku Mohawk menda v zmedenosti nekega potnika iz Floride, ter ranil kapitana, je hotel danes izvršiti samoumor. Prerezal si je s kosom stekla vrat. Rana ni nevarna.

VELIK POŽAR.

Galveston, Tex., 17. nov. — Skladišče Southern Pacific železnice je danes požar popolnoma razdejal. V skladišču je bilo 800,000 bušljev žita. Skupna škoda se ceni na en milijon dolarjev.

NOV POSLANIK.

Washington, D. C., 17. nov. — William G. Sharp bode dne 1. decembra vročil predsedniku francoske republike svoje poverilne listine kot amerikanski poslanik. — Nadomestil bode bivšega guvernerja Myron T. Herricka iz Ohio.

PREDSEDNIK BRAZILIJE.

Rio de Janeiro, 17. nov. — Novi predsednik republike Brazilia, dr. Venceslav Braz Pereira Gomez je bil danes ustoličen.

NAZNANILO.

Članom društva sv. Cirila in Metoda štev. 1, JSKJ., v Ely, Minn., se naznanja, naj se vsi polnoštevilno udeleže seje dne 22. nov. v navadnih prostorih. Seja se začne točno ob pol eni (12:30 p. m.), ter bode treba voliti novega tajnika, ter eventuelno ves novi odbor za leto 1915, ako bodo tako želeli člani, ker potem bi odpadla volitev meseca decembra.

Nadalje opozarjam vse člane, da se bode pri tej seji pobiral navadni asesment, ter bodo na ta dan zaključeni računi za mesec november. Kdor ne bode plačal, bode suspendiran. — Za vzrok volitev bode vsak izvedel v nedeljo.

Fr. M. Delach, tajnik.

NARODNI VESTNIK
(NATIONAL HERALD)

Owned and published by the
SLOVENIAN PRINTING & PUBLISHING COMPANY
a corporation.
Place of Business: Duluth, Minnesota, 405 W. Michigan Street.

NATIONAL HERALD
Issued every Monday, Wednesday and Friday; subscription yearly $2.00.

The best Advertising medium among Slovenians in the Northwest.
Rates on application

Entered as second-class matter May 11, 1911 at the post office Duluth, Minn., under the Act March 3, 1879.

NARODNI VESTNIK
izdaja
SLOVENSKA TISKOVNA DRUŽBA, DULUTH, MINN.
Izhaja vsak ponedeljek, sreda in petek.

Naročnina stane:

Za Ameriko za celo leto	$2.00
za pol leta	$1.00
Za Evropo in Canado za celo leto	$3.00

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčajo.
Denarne pošiljatve in dopisi se naj pošiljajo na naslov:
"NARODNI VESTNIK," 405 W. Michigan Street Duluth, Minn.
Telephone, Melrose 1113.

PREGLED VOJNIH DOGODKOV.

Četrti mesec že teče, odkakr se je v Evropi začelo s prelivanjem krvi, toda niti najmanjšega upanja šeni, da se bliža nečloveško klanje svojemu koncu. Sedanja evropska vojna je pa tudi zavzela tako ogromne dimenzije, da moramo naše pojmovanje o času in razdaljah precej izpremeniti. Vojna pravzaprav dosedaj kljub velikanskim žrtvam ni prišla preko začetnega stadija, in še nikjer ni prišlo do odločitve, ki bi mogla vplivati na končni izid. Dokaz za to tvori dejstvo, da se vršijo sedanji boji še vedno v obmejnih krajih, in da še nobena velevlast ni izgubila dosedaj kake prav važne točke. Da bi Nemčija s svojim upadom v majhno deželico, zavzetjem belgijskih trdnjav ter porušenjem mest storila kak posebno velik in junaški čin, menda ne bode nikdo trdil.

Na vsak način bode trajala vojna dalj časa, kakor se je prvotno mislilo, to pa, ker se gre vsem strankam za biti ali ne biti, in ker se razprostirajo bojišča vsled ogromne vojne sile vojskujočih se strank na velikanske razdalje.

Na zapadu, v Franciji, so Nemci dalj od svojega cilja, Pariza, kakor so bili pred dvema meseci, in kakor vse kaže, nikdar ne pridejo tja kot zmagovalci ker tvori združena vojska Francozov, Angležev in Belgijcev za nje nepremagljivo oviro. In medtem, ko žrtvuje tam Nemčija svoje najbolj še moči, razpolagajo zavezniki z vedno svežimi, takorekoč neizčrpljivimi silami, a za hrbtom jim preti upasti Rus v njihovo domovino.

Najvažnejši dogodek velikih vojaških operacij meseca septembra, oktobra in posebno zadnjih dni je velikanski preobrat strategičnega položaja na iztočnem vojnem pozorišču, kjer sta stali združeni nemški in avstrijski armadi pod nemškim poveljništvom proti Rusom. Medtem ko je ostal položaj v Franciji skoraj vedno neizpremenjen, so se pripravljali na vzhodu važni dogodki, katere so si Avstrijci in Nemci razlagali, da so njim v prid.

Rusi namreč vsled obsežnosti svoje velikanske države in slabih železniških zvez niso mogli tako hitro dovršiti mobilizacije. Tudi jim je prišla vojna nekam prekmalu. Da pa sovražniku ne pokažejo svoje slabosti, oziroma nepripravljenosti, so začeli z ofenzivo z armado, katero so imeli pri rokah. To ofenzivo so združeni Avstrijci in Nemci meseca oktobra strli ter so sami začeli napadati.

Kakor so se mogli prepričati naši čitatelji iz naših vojnih poročil, je bil položaj na vzhodnem vojnem pozorišču za Avstrijce in Nemce po prvotnih porazih precej ugoden. Sedaj, v novejšem času pa je prišel preobrat, ki je gotovo največje važnosti. Kakor naznanjajo namreč verodostojna poročila, so Rusi pravzaprav šele sedaj končali mobilizacijo, in morejo vreči ogromno vojno silo na bojišče. Ruske operacije so v prvi vrsti naperjene proti Nemčiji, napovedan je pohod v Berolin, in da Nemci po možnosti zaustavijo prodirajočega sovražnika, morajo postaviti njegovi ojačeni vojni sili nove čete nasproti. Kje pa jih vzeti? Če je smeti verjeti nekaterim poročilom, so že začeli s zapadnega vojnega pozorišča pošiljati na vzhod čete, katerih neobhodno ne potrebujejo. V ojačenje postojank na eni strani morajo torej oslabiti svojo moč na drugi, in iz tega izpremenjenega ravnotežja se sme z gotovostjo sklepati, da pride v kratkem času do odločilnih bojev. Kako bodo izpadli, ne maramo ugibati. Bližnja bodočnost nam prinese večjo gotovost.

Kako je na južnem bojišču, v Srbiji, je nemogoče povedati. Poročila si tako nasprotujejo, da si ni mogoče napraviti jasne slike o položaju. Toda tudi iz avstrijskih poročil mora vsakdo izprevideti, da avstrijske čete niso mogle dalеč prodreti v Srbijo. V listih, ki prihajajo iz stare domovine, smo čitali že pred dobrim mesecem o sijajnih avstrijskih zmagah pri Krupanju in Planini, semkaj došla brzojavna poročila pa še vedno naznanjajo avstrijske zmage ravno v onih krajih. Čudno je v resnici, da se še niso naveličali zmagovati.

To bi bil v kratkih potezah pregled važnejših vojnih dogodkov v zadnjem času. Držali smo se pri tem istega načela katerega se držimo tudi pri priobčevanju dnevnih vesti, namreč nepristranskega stališča, ki je v tem pogledu najbolj pravilno. To povdarjamo radi tega, ker vemo, da je i med našimi rojaki mnogo takih, ki mislijo, da se delajo zmage in porazi ter cele vojske v uredništvih, ki bi radi da bi na en mah uničili vse Angleže, Francoze, Ruse in Srbe.

Kdor hoče pristransko pisana poročila, naj plača zanje Saj imamo na žalost dva slovenska lista v Ameriki, ki sta postala zadnje čase velika patrijota. Urednik enega teh, "A. S." je pa vsaj toliko pošten, da je v zadnji številki v uredniškem članku ogorčeno zavrnil neko nemško nesramnost. Pa saj je ne bi, ako ne bi bila naperjena tudi proti duhovščini. Logika tega lista je pa tudi čudna: v uredniškem članku ogorčenje, na drugi strani pa v dopisu iz Chicage slavospev na Avstrijo in Nemčijo. Res, to zaleže. O drugem patrijotu pa ni vredno izgubljati besed. Jetika je neozdravljiva, in je ne ozdravijo oni dolarji, katere je začel loviti med avstrijskimi "patrijoti."

Slovencem v Ameriki še enkrat svetujemo, naj lepo mirno čakajo nadaljnega razvoja. Mi smo, čeravno majhen, pa vendar samolasten narod s svojim jezikom. Domovina nam je slovenska, ne Avstrija, kjer nismo niti povsod smeli govoriti v svojem materinem jeziku. Ako nam prinese konec sedanje vojne večje svobodščine, prostosti in neodvisnosti, bodo vsaj deloma poplačane krvave žrtve, katere moramo sedaj doprinašati.

SPOMINJAJTE SE SVOJCEV V STARI DOMOVINI.

Slovenci v Ameriki imajo lepo navado, da pošiljajo o Božiču, Veliki noči, o priliki godovanj itd. svojcem v stari kraj par dolarjev. Tak dar, če je tudi majhen, razveseli ostale doma, ker vidijo, da jih sin, brat ali drug bližnji sorodnik tudi v daljni Ameriki ni pozabil.

Te dni smo dobili nekaj vprašanj od rojakov, če bi bilo varno poslati denarno darilo domačim v staro domovino, kjer vlada, kakor razvidno iz časniških poročil, veliko pomanjkanje in beda. Vprašujejo nas nadalje, kam se naj obrnejo, da denar ne bi bil izgubljen.

Kar se tiče prvega vprašanja, moremo le priporočati, da se rojaki posebno zdaj v teh žalostnih časir, dobi neznosne draginje spomnijo svojcev s kakim denarnim darilom. O varnosti denarnih pošiljatev je pa že težje govoriti Kdor hoče postopati najbolj sigurno, se bode poslužil pošte, ter bode po pošti poslal denar. Tu nikakor ne more nikdo ničesar izgubiti, in če denarna pošiljatev slučajno ne bi prišla na določeno mesto, pošta denar zanesljivo povrne. Potem so tudi v skoraj vsaki večji naselbini zanesljive banke, ki oglašajo, da pošiljajo denar v stari kraj. Zasebnih tvrdk v sedanjih burnih časih pa ne moremo priporočati, ker nikdo ne ve, kaj se lahko zgodi in garancija ni zadostna.

Vsekakor pa zelo svetujemo našim rojakom, da razveselijo domače v domovini s primernim božičnim darilom. Kakor beremo v listih iz starega kraja, vlada tam strašna draginja ter primanjkuje vsega. Najboljši možje in fantje so v vojni, doma se morajo pa žene ubijati in gospodariti kakor morejo in znajo. Napravite jim v teh žalostnih časih majhno veselje, ter jim ob enem pomagajte!

Dopisi.

Tostoria, Texas,

Cenjeno uredništvo:—

V listih čitam iz vseh krajev dopise, le iz farmerskih naselbin so bolj redki. Ali gre našim slovenskim farmerjem tako dobro ali ta ko slabo, da se tako redko oglašajo. Mi tukaj v Texas tudi občutimo vojsko. Ko smo se naselili na zemljišče, ter nakupili najpotrebnejše stvari, nam je zmanjkalo denarja, toda sreča je bila, da smo zaslužili nekaj dolarjev z napravljanjem železniških pragov. Toda ta vražja vojska nam je požrla tudi ta zaslužek, ki je nam prišel jako prav. Pridelali na zemljišču nismo toliko, da bi bilo zadosti, zaslužka pa drugje ni. Blizu je žaga, ki dela 2 do 3 dni na teden, toda dela ni mogoče dobiti. Tako izgleda tedaj za nas jako slabo. Kraj je sicer še dosti dober, in ko bode svet enkrat očiščen, se nam ne bode treba pritoževati. Prav dobro se izplača saditi "peanuts", katere se prodaja po 90 c do $1.00 bušelj, zraste jih pa na akru od 40 do 50 bušljev. To je torej že precej dobičkanosno. Slama je pa vrh tega za živino še boljša, kakor n. pr. detelja. "Peanuts" so tudi zelo redilni za svinje in konje. Jaz polagam svojemu konju samo peanuts, pa se prav dobro počuti in obstane boljše, kakor če bi mu dajal koruze. Izplača se tudi sadenje sladkorjevega trsta, ki se zmirom dobro proda, slama je pa dobra za živino za rejo, ali pa tudi za gnoj. Lepo obrodijo tudi jagode, za katere ni treba gnojiti zemlje, pač pa večkrat kultivirati, ter fige. Kadar bodemo imeli vse prav vredu, upamo, da nam ne bode ničesar manjkalo, in da bodemo imeli lepo življenje. Seveda, prej je treba pridno delati, potem šele pride plačilo.

Vreme smo imeli dosedaj lepo, zdaj pa je začel padati dež, in sicer lije, kakor iz škafa.

Pozdrav vsem Slovencem in Slovenkam širom Amerike.

John Pavlič.

Ely, Minn.

Cenjeno uredništvo:— O nesreči v Sibly rudniku vam poročam še sledeče podrobnosti: V noči na 14. t. m. se je posrečilo rešilnemu moštvu spraviti na površje dva naša rojaka, toda žal eden teh je bil že mrtev, in sicer Franc Antončič. Ko so obvestili ženo ponesrečenega, da so dobili njenega moža mrtvega, je bila vsa obupana in je ni bilo potolažiti. Pokojnik je bil tako izpremenjen, da ga skoro ni bilo mogoče spoznati. Pogreb je bil v nedeljo, vodil ga je č. g. Father Jos. Buh, ki je tudi izpregovoril nekaj tolažilnih besed. Pevski zbor je zapel nekaj nagrobnic. Ponesrečeni Antončič je bil med rojaki zelo priljubljen. To je pokazal njegov pogreb. Cerkev je bila natlačeno polna.

Pokojni Antončič je bil član dveh podpornih društev, in sicer društva sv. Srca Jezusovega štev 2. JSKJ, in društva sv. Lovrenca SHZ. Doma je bil iz Nadleska pri Ložu, ter star 37 let, Zapušča vdovo in pet nedoraslih otrok. Prizadetim naše sožalje, pokojniku pa naj sveti večna luč. -- O nesreči poročam podrobnosti prihodnjič.

— Naš rojak John Zupančič je ustrelil velikega "moosa". Lovci pravijo, da še nikdar niso videli večjega. Sploh se lovi z letošnjim lovom zelo pohvalijo, in skoro vsakemu se posreči, da prevrne kako srno ali moosa.

— Rojaku Fr. Detaču, ki je odšel v Duluth za upravnika k Narodnemu Vestniku, želimo veliko uspehov.

Pozdrav rojakom in rojakinjam širom Amerike.

Ludvik Perušek.

Lož, dne 12. oktobra 1914.

Dragi brat!

Vsak dan smo nestrpno pričakovali tvoje pismo, a ga le ni bilo. Danes dopoldne pa se nam je želja izpolnila, dobili smo oba pisma, ki si nam jih poslal 22. oziroma 23. septembra. Jaz bi ti gotovo že preje kaj pisal, a sem čakal na tvoj odgovor. Zapomni si enkrat za vselej, da ti jaz gotovo vedno takoj odpišem, ko dobim od tebe kako pismo. Zelo neutemeljeno se mi zdi tvoje očitanje, da ti nočemo (!) dati nikakega odgovora. Mislim, da izprevidiš, kako napačno si storil, ko si to omenil. Pa pustimo to!

Najpreje ti naznanim nekaj zelo zelo važnega. Bilo je 2. t. m. popoldne... Nebo je bilo izvanredno lepo, jasno jesensko solnce je pošiljalo pozdrave svoje žarke na nesrečno, ubogo zemljo in na njena še bolj ubožna bitja. Solnce ima z nami usmiljenje, kadar se nam slabo, hudo godi, pokuka izza oblakov in nas skuša s svojim vedrim licem razvedriti in nas napoljniti z upanjem na srečnejši, boljši čas. Solnce je sijalo... fantje cele loške doline so ukali, peli, razgrajali. Saj veš, če gredo naši fantje na nabor. Sedaj se hočejo potolažiti z vinom, žganjem, pozabijo na to, kar jih čaka pri vojakih in vsak hoče prekositi drugega v korajži. Da je ta korajža le umetna, navidezna, je samoobsebi umevno. Dokazal ti bom pozneje. Vsi oni, ki so rojeni 1892, 93 in 1894 so bili pozvani k naboru (prazaprav, k takozvanemu črnovojniškemu pregledovanju), ki se je vršil dne 3. t. m. v soboto na Občini pri Trstu. Gotovo si že uganil, da sem moral tudi jaz iti k pregledovanju. Drugi Ložani so se odpeljali že zvečer z Rakeka, ker se jim je najbrže preveč mudilo. Jaz in Pirčev Lojze sva jo pa mahnila zvečer ob 10 peš na Rakek, kamor sva dospela ob 2. zjutraj. Bila je krasna noč, luna nama je celo pot svetila. Ob 3. sva se odpeljala z vlakom na Občino, kjer smo bili že okoli ½6. Omeniti moram, da smo imeli tja in nazaj brezplačno vožnjo. Gotovo bi rad vedel, kateri Ložani smo bili tako "srečni", da smo šli zastonj na Občine. No, le obrni list, pa jih boš zvedel.

Potrjeni so bili sledeči: Lorkov France, Joškov Johan, in Polde, Adamov Tone, Navlakov Tone, Perčev Lojze, Perčev ob vodi, Maksov Maks, Ajdovcov Matija je šel prostovoljno, potrjen, Martinov Rudl, šel prostovoljno, nepotrjen, Primožev France, potrjen.

Izmed enajstih nas je bilo torej potrjenih sedem, kar je vsekako dosti. Iz cele loške doline jih je šlo okoli 80 in iz bloške okoli 50. Izmed vseh teh jih je "tauglich" 100. Pobrali so vse, kar je bilo sploh kaj vrednega. Pustili so le take, ki so premajhni, zamorjeni, z eno besedo slabiče v pravem pomenu besede. Kdor ni bil zdaj potrjen, ta lahko reče, da ni, kakor se tiče telesne kreposti, popolnoma nič vreden.

Marsikateri, ki je bil potrjen, je naredil tako kisel obraz kakor da bi jedel kisle kumare; marsikaj teremu se je zableščala solza v očeh; mnogo jih je tudi zavriskalo, a gotovo je vsak pristavil: "Prekleti hudič, sem mislil, da me ne bodo vzeli". Rad bi vedel, koliko vina, pive so iztočili gostilničarji na Občini. Gotovo dosti, kajti vriskanja upitja je bilo dosti, fant je so ga imeli preveč pod kapo. Kaj se hoče, korajžni so hoteli biti, dosegli so pa na ta način, da so se prav pošteno opijanili ter na ves položaj pozabili. Za glavo grem pa takoj stavit, da izmed 100 niti enega ni bilo, ki bi bil v resnici vesel, ki ne bi bil samo navidezno, umetno korajžen.

Pri naboru smo tudi prisegli, seveda v senci bajonetov. Okoli nas so stali vojaki z nasajenimi pipci in nabitimi puškami. Gotovo se ne bi dobro godilo onemu, ki ne bi hotel priseči. Koliko je prisiljena prisega vredna, mi ni treba praviti. Eden je po končani ceremoniji rekel: "Namesto treh prstov bi najraje figo kvišku držal." Da bi vsak tako rad storil je gotovo.

"Einrukali", k vojakom bomo odrinili dne 25. t. m. ob 10. ponoči. Do Rakeka se bomo skupaj peljali. Ob 1.50 minut po noči pa z vlakom v Ljubljano. Razven Ajdovca bomo šli vsi k 97. pešpolku. Da nam najbrže ne bo treba iti v vojno, ampak da bomo ostali v kasarnah kot nadomestitev vojaštva, je skoro gotovo. Kajti predno nas bi toliko naučili, da bi bili sposobni iti v mesnico, bi trajalo 6 tednov. Gotovo se bodo do takrat razmere izpremenile, Bog daj, da bi bilo dobro, boljše kot zdaj, ker sicer bo dosti dosti hudine na svetu. Za mene se ti ni treba nič bati, nič skrbeti, bo že Bog dal, da se bo vse srečno izšlo.

Zelo rad bi ti kaj več povedal o vojski, če bi kaj gotovega vedel. Časopisom, ki izhajajo v Avstriji, se v tem času ne sme dosti vrjeti. Pisati smejo samo o avstrijskih in nemških zmagah, ker sicer se jih zapleni. Če ne bi ranjenci, ki prihajajo takorekoč trumoma v bolnišnice, kaj resničnega povedali, bi gotovo vsi listi pisali in nas farbali, da so Avstrijci že bogve kje na Ruskem. Slišal sem enega moža, ki je rekel: "Vedno bomo zmagali in zmagali, na zadnje ne bomo pa ničesar imeli." Nočem reči, ali je prav rekel ali ne, bližnja prihodnost nam bo vse pokazala in razodela. Kaka nevolja proti današnji blodnji človeštva vlada med ljudstvom, ti jasno kažejo besede nekega tukajšnjega kmeta: "Pravijo, da hoče Bog to vojsko, jaz pa pravim da je noče".

Hvala Bogu, da je še nekaj pametnih mož na svetu, ki se zelo potegujejo za ljubi mir. Izmed teh blagih ljudi naj omenim samo dva in sicer papeža Benedikta XV. in predsednika Zjednjenih držav Wilsona, Bog blagoslovi njih trud za mir! Imejmo spoštovanje pred takimi značajneži! Slava jim! Kaka neznačajnost, ostudnost vlada zdaj tu pri nas, ti kaže dejstvo, da se družijo kristjanje, protestanti, mohamedanci proti kristjanom, protestantom mohamedancem. Če bi mene kdo vprašal, kaj mislim jaz o tej vojski, bi mu odgovoril: "Ta vojska je največje zasramovanje lepega Kristusovega nauka: Ljubi svojega bližnjega kot samega sebe.'

Ali naj ti še kaj povem o vojski? Mislim, da bo toliko za zdaj zadostovalo. Od vojakov ti bom večkrat pisal, če več ne, vsaj vsak mesec eno pismo zagotovo.

Te pozdravljamo vsi skupaj

Tvoj brat Maks.

A. W. Nelson
advokat
nad James lekarno blizu pošte
ELY, MINN.

se priporoča vsem Slovencem v slučaju pravnih zadev.

Ljudje, ki poznajo dober tobak, kadijo
HAVANA CIGARE
Poskusite cigaro
S. N. P. J.
ki je najboljša cigara na Range.
VAROS in IBY so tudi dobre cigare.
LOUIS TILLMAN
AURORA -:- -:- MINN.

F. Dale Cerveny
zobozdravnik
MILLER ANNEX
Ely, Minn.

M. J. MURPHY, predsednik. GEO. L. BROZICH, blagajnik.
THE
FIRST STATE BANK
OF ELY
PRVA DRŽAVNA BANKA, ELY, MINN.
se vljudno priporoča za vse bančne posle, kakor tudi pošiljanje denarja na vse strani sveta ter čekovni promet. Hranilne vloge obrestuje po
3% od sto
od dneva vloge.
Naša banka je prva državna banka v mestu in je pod strogim državnim nadzorstvom; poleg tega imamo zvezo z občeznano Union Investment Co. iz Minneapolisa, Minn., pri kateri so interesirani glavni bankirji iz Chicage in New Yorka, zatorej so Vaše vloge pri nas
absolutno varne.
DENAR V STARO DOMOVINO pošiljamo vsak dan in naše cene so vedno nizke. Zastopamo tudi najboljše zavarovalne družbe proti ognju, istotako izvršujemo vsa notarska dela.
Pridite k nam zamenjati Vaše čeke ob plačilnih dnevih. — Z nami posluje pretežna večina domačih trgovcev, kateri so tudi delničarji.

KADAR GRESTE V STARI KRAJ NAZAJ V STARI ZAHTEVAJTE "TICKET" ZA
Baltimore and Ohio železnico
CHICAGO do NEW YORKA
PIŠITE: R. C. HAASE.
Northwestern Passenger Agent ST. PAUL, MINN.
po parobrodno knjižico, ki kaže vdobnosti te železnice do parnika.

FIRST NATIONAL BANKA
DULUTH - MINN.
Glavnica - - - - - $500.000.
Preostanek in nerazdeljen dobiček - - - - $1,550.000.
V to banko vlaga država svoje vrednosti.
Obresti hranilnih vlog se plačujejo od dneva vloge.

PRIPOROČAM
rojakom novo urejeno GOSTILNO, kjer imam fine sobe za PRENOČIŠČA s HRANO in brez HRANE. — Postrežba točna. Točim vedno sveže PAPST PIVO, prodajam fine UNIJSKE SMOTKE, kakor tudi dobro znano HORVATOVO ŽGANJE. Za obilen poset se najuljudneje priporoča
Valentin Maci
417 VIRGINIA ST. in FIRST AVE., MILWAUKEE, WISS.

Nova "ILIRIJA"
Slovenska naselbina pri Merril, Wisconsin.
Vsem onim ki se zanimajo za farme; in, ki so nam že pisali, naznanjamo da smo odtvorili novo poslopje s pisarno na postaji v Merrill, kjer se lahko vsak sam ki si ogleduje zemljo v teh krajih. Kupujte zemljo samo pri večjih industrijskih mestih; tam je bodočnost. Nova naselbina "New Ilirija" leži do pet milj od mesta Merrill, z blizu 15000 prebivalci, veliko cvetočo industrijo, ki se po celej dolini navadno hitro razvija. Glavna reka države. "Wisconsin river", teče mimo mesta in skoz naselbino. Gradite se dve novi železniški progi in več cest v tem času. Samo miljo od naselbine so dve leto stari naseljenci, ki so letos zgradili novo stran. Svet je najrodovitnejši v državi; nič peska nič kamenja; zemlja valovita brez vsega močvirja, s dobrim trdim lesom, ki se lahko proda. Cena samo še za sedaj juni $16. Plačilni pogoji lahki, in po dogovoru. Kedor ne najde vse natanko kakor opisano se mu povrne vožnja. Nobenih knjig in podob. Ne hodite daleč od industrijskih mest v gozde, glejte da bo Vaša zemlja hitro rasla v ceni, kar je mogoče samo pri velikih industrijlnieh mestih s veliko bodočnostjo. Pišite po pojasnila na
ILIRIA COLONIZATION CO., SHEBOYGAN, WIS.

Miners National Bank,
EVELETH, MINN.
[Kapital, preostanek in delniška] odgovornost
$74.000.00
Pošiljamo denar in prodajamo parobrodne liste na vse strani sveta.
Mi vas zavarujemo v zanesljivih družbah.
Posetite nas.

SLOVENSKO KATOLIŠKO

PODP. DRUŠTVO SVETE BARBARE

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 31. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: ALOJZ TAVČAR, 299 N. Cor. 3rd St., Rock Springs, Wyoming.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. Tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEC, 900 North Chicago Street, Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVASNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I nadzornik: JOHN TORNIČ, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVČIČ, Box 705, Conemaugh, Pa
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Issler Avenue, Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBERŽAN, Box 72, East Mineral, Kansas.
I. porotnik: MARTIN STEFANČIČ, R. R. No. 2, Pittsburgh, Kansas.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 169 Victor Ave., Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D., No. 2, Box 11½, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku: IVAN TELBAN, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "NARODNI VESTNIK".

Iz stare domovine.

KRANJSKO.

Iz Kranja poročajo: Rusinska duhovnika, ki stanujeta v Kranju, sta mestni katehet Mokij Wasylkiewisc in stolni vikar Ivan Bilek iz Przemysla, katerega oblegajo Rusi. Službo božjo opravljata po grškem obredu v staroslovenskem jeziku.

V ruskem ujetništvu je nadporočnik Janko Bedenik iz Kranja, sin trgovca in gostilničarja Ivana Bedenka. Nadporočnik je ranjen ležal v Lvovu; ko so Rusi zasedli mesto, so ga poslali v Moskvo, kjer se dobro počuti.

S cesarskim pohvalnim priznanjem (bronasto zaslužno kolajno na traku zaslužnega križca) je bil odlikovan nadporočnik 4. domobranskega polka, Anton Feigel, imejitelj svetinje "Signum laudis". Odlikovanec — rodom Slovenec iz Volč pri Tolminu — se je udeležil na severnem bojišču 5 bitk in 3 naskokov. Dne 11. septembra je bil ranjen v levo nogo, sedaj leži v sanatoriju "Gondviseles" v Budimpešti.

Odlikovanje. Na 59. potovalnem zborovanju in razstavi nemških, avstrijskih in ogrskih čebelarjev, katero se je vršilo letos od 25. do 30. julija v Pozsony (Pressburg) na Ogrskem, je ocenjevalno sodišče (katero je sestavljeno iz primernih strokovnjakov raznih dežav) podelilo g. Janko Strgar, čebelarju in trgovcu s čebelami v Bitnjah pri Bohinjski Bistrici, veliko državno kolajno kr. ogrskega poljedelskega ministrstva in priznalno diplomo. Z navedenim je g. Strgar dobil v enajstih letih 62 odlikovanj. Njegovo ime kot čebelar in trgovec s kranjsko čebelo je znano v vseh delih sveta izven Evrope, kamor pošilja kranjsko čebelo. Gosp. Strgarju, kateri se res marljivo in požrtvovalno trudi ohraniti in pridobiti veljavo kranjski čebeli iskreno čestitamo!

Slučaj kolere v Ljubjani. Od ravstvenega oddelka c. kr. deželne vlade je prejel ljubljanski "Slovenec" naslednje poročilo: Vojak 17. pešpolka, ki je dne 8. oktobra odpotoval iz movilne rezervne bolnice v Kalvariji, okraj Wadowice v Galiciji in ki je dne 9. okt. zvečer dospel v Ljubljano, obolel je na potovanju za kolero. Sumljivost obolenja se je telegrafično sporočila iz Celja na kar se je bolnik od ljubljanskega kolodvora z infekcijskim vozom prepeljal na infekcijski oddelek deželne bolnišnice, kjer se je dijagnoza v kratkem času ugotovila bakterijologičnim potom. Seveda so se takoj odredile vse obrambne in desinfekcijske naprave ter je upati, da ostane tudi ta slučaj, kakor ona dva iz Idrije in Litije, osamljen. Kljub temu je treba, da občinstvo strogo izpolnjuje varnostne naprave. — Kakor se poroča, se je bolezensko stanje za kolero obolelega vojaka med tem izdatno izboljšalo. — Na koleri oboleli vojak je Jože Mavtinger, doma iz Košane. — Uradno se o koleri v Avstriji poroča: Sanitetni oddelek ministrstva za notranje zadeve razglaša: Dne 1. oktobra se je bakterijologično dognalo na Dunaju pet slučajev azijske kolere, po en slučaj v Ljubljani, Brnu in Velikem Njemšicu (okraj Auspitz). Na Dunaju, v Ljubljani in Brnu gre za z gališkega bojišča vrnivše se vojake. V Galiciji sta bila, kakor povzemamo iz 10. okt. došlih poročil, po dva slučaja v Krakovu in Ropi (okraj Gorlice), 14 slučajev pa v Novem Sandecu. Gre izključno za vojaške osebe.

Uradni seznam izgub o izgubah 17. pešpolka: (Opazka: r., pomenja ranjen.) Adamič Paskval, r.; Ahačelčič Požaf, r.; Albreht Franc iz Ljubljane, mrtev; Andoljšek Franc, mrtev; Andrejak Mihael iz Št. Vida nad Ljubljano, r.; Andrejčič, ujet; Artelj Anton, r.; Aupič Janez, r.; Anžlovar Anton, r.; Avbelj Alojzij, r.; Ažman Franc, r.; Babnik Franc, iz Dobrunj pri Ljubljani, r.; Bajc Benjamin, mrtev; Bajc Blaž, r.; Barle Janez, r.; Bencich Armando, r.; Benedičič Franc, Stara Loka, r.; Berlan Jožef, r.; Bevk Janez, r.; Bezek Jožef, r.; Blaznik Jožef, mrtev; Blaznik Jožef, mrtev; Bobek Julij, r.; Boh Janez, r.; Bohinc Anton, r.; Bokal Franc, r.; Borštnar Karel, iz Tržišč, mrtev; Bonča Janez, iz Št. Vida nad Ljubljano, r.; Božič Anton, iz Vipave, r.; Božič Vinko, r.; Bratanič Matija r.; Brecelj Božidar, mrtev; Brilj Albert, r.; Brgle Martin, r.; Brinjšek Janez, od Sv. Gregorja, r.; Briški Jakob, iz Banje Loke, r.; Čebašek Luka, mrtev; Čebulj Janez, iz Vodic, r.; Cedilnik Janez, r.; Čeferin Anton, r.; Cerar Jožef, iz Dev. Marije v Polju, r.; Černe Jožef, iz Radovljice, r.; Češek Janez, mrtev; Češeko Franc, r.; Cetina Anton, r.; Cetinski Matija, mrtev; Colarič Anton, r.; Čož Anton, r.; Čuden Anton, r.; Čustrin Janez, r.; Czas Robert, r.; Debelak Edvard, iz Ljubljane, r.; Debeljak, r.; Debevc Matija, iz Viča, r.; Decarli Franc, r.; Deghenghi Paskval, r.; Dejak Janez, mrtev; Dekleva Karel, r.; Delton Anton, mrtev; Dežman Alojzij, r.; Dillinger Alojzij, z Dunaja, mrtev; Dirnat Anton, r.; Dobran Lovrenc, r.; Dobre Franc, iz Selc, r.; Dolenc Alojzij, r.; Dolenc Jurij, r.; Dolenc Janez, r.; Dolinar Janez, r.; Dolinšek Anton, iz Grosupelj, r.; Dolšak Viljem, r.; Erjavec Jakob, r.; Erlach Anton iz Belepeči, r.; Eržen Anton, r.; Ferfila Anton, mrtev; Ferkavc Fr. mrtev; Fidel Mihael, mrtev; Fink Franc, r.; Fister Janez, r.; Fojkar Jožef, r.; Franko Ignacij, mrtev; Frelih Janez, vjet; Froelich Peter, r.; Fuhrman Franc, r.; Furlan Alojzij, mrtev; Gerbajs Franc, iz Trzina, r.; Germ Jožef, r.; Globotschnigg Franc, iz Tržiča, r.; Godec Franc, mrtev; Gorjup Martin, r.; Gornik Jožef, mrtev; Gorše Matija, iz Ribnice, r.; Grabljevec Franc, r.; Grandljič Anton, r.; Gregorič Andrej, iz Sodražice, r.; Gregorič Jožef, mrtev; Gregorčič Jožef, r.; Gričar Franc, ujet; Gričar Ignac, mrtev; Grilc Viktor, r.; Grlica Janez, r.; Grom, mrtev; Gross Rudolf, r.; Halar Franc, r.; Hočevar Valentin iz Nevelj, r.; Hofer Janez, mrtev ;Hoeferle Alojzij, ujet; Homar Janez, ranjen, Hoenigmann Ferdinand, ujet; Hribar Jožef iz Toplic, r.; Hostnik Fr. r.; Hribar Pavel, r.; Hribernik Janez, mrtev; Hrovatin Mihael, r.; Huettig Ernest iz Gradca, r.; Jager Franc, r.; Jagodnik Janez, r.; Jaklič Anton, Pustijavor pri Litiji, mrtev; Jakomin Janez, ujet; Jalovec Janez, ujet; Jamer Janez iz Jesenic, r.; Jamnik Janez, mrtev; Jamšek Jožef, mrtev; Jamšek Karel, r., Jankovič Franc, ujet; Janzekovič Martin iz Metlike, r.; Jardas, r.; Jazbec Matija, mrtev; Jeglič Franc, r.; Jelnikar Karel iz Kresnic, mrtev; Jerše Janez, r.; Jesenovec Janez iz Vrhnike, r.; Jurečič Martin, r.; Juvančič Franc r.; Kajfeš Jakob iz Banja Loke, r.; Kajžar Franc, r.; Kalan August, mrtev; Kamnikar Janez, r.; Kapelj Anton, mrtev; Kapš Ferdinand iz Čermošnic, r.; Kapš Janez, r.; Kastelec Jožef, r.; Kastelec Martin, r.; Kejžar Tomaž, r.; Kern Janez, r.; Kern Marka, r.; Kerznar Janez, mrtev; Kisovec Janez, iz Škofje Loke, r.; Klammer Jakob, r.; Klauzer, mrtev; Klemenčič Anton, mrtev; Kljun Franc, mrtev; Knafelj Anton, r.; Kocjan Mihael, r.; Kocjančič Anton, mrtev; Kodelja Franc iz Vipave, r.; Kogoj Janez, mrtev; Kokalj Lovrenc, r.; Kopač Matija, r.; Korošec Vinko, r.; Kos Franc od 6. stotnije, r.; Kos Franc od 5. stotnije, mrtev; Košir Janez, r.; Košnjek, mrtev; Koestner Franc, mrtev; Kotar Janez, r.; Kovačič Anton, r.; Kozjek Franc iz Horjula; Kozjek Jakob, r.; Kožuh Leopold, r.; Kralj Franc iz Cirknice, mrtev; Kraljič Franc iz Ljubljane, r.; Kramar Albin, mrtev; Kregar Valentin, mrtev; Krevelj Jožef, iz Krškega, r.; Krivic Matej, r.; Kromar Alojzij, r.; Krušnik Janez, iz Krtine, r.; Kuchler Urban, r.; Kukec Franc, r.; Kumar Matija, r.; Kunc Rudolf, iz Rudolfovega, r.; Kusold Alojzij, r.; Kužnik Leopold, r.; Lampič Karel, mrtev; Lavrič Anton iz Litije, r.; Lavrič od 7. stotnije, mrtev; Lavzu, mrtev; Lavtižar Janez, r.; Lazar Anton, r.; Lekan Alojzij, r.; Lekše Alojzij, r.; Lenarčič, r,; Lissa Gvido, r.; Lorber Karel, r.; Loser Edvard, r.; Lovšin, r.; Lugeg, mrtev; Lukač Anton, r.; Lukanc Franc, r.; Majzelj Rudolf iz Metlike, mrtev; Mandeljc Mihael, r.; Mauser Franc, iz Vrhnike, mrtev; Martinjak Jožef, r.; Marinčič Pavel, mrtev; Marinšek Jožef iz Doba, r.; Marjetič, mrtev; Marolt iz Trebeljevega, r.; Martinčič Janez, r.; Matoušek, r.; Matjaš Tomaž, r.; Matjan Franc, r.; Mausser Franc, r.; Meden Jožef, r.; Medveščck Franc iz Sv. Križa pri Krškem, mrtev; Mencin Ignacij, mrtev; Mencinger, 6. stotnija, mrmrtev; Mensburger Edvard, iz Cetev; Mencinger Franc, 5. stotnija, lovca mrtev; Mikuš Franc, r.; Mikolič Alojzij, r.; Miklič Anton, r.; Miklič Alojzij, r.; Miklauc Pavel, r.; Mikec Janez, r.; Milavec Andrej, mrtev; Mirt, mrtev; Mlakar Jožef, r.; Močnik, ranjen; Modic Janez, r.; Modic Franc, iz Sv. Gregorija, mrtev; Može Rudolf, r.; Mrak Jožef, r.; Mulley Oskar, iz Celovca, r.; Mulej Franc, r.; Mušič Janez, r.; Noč, iz okraja Radovljica, mrtev; Novak Jerner, r.; Novak Luka, r.; Novosel Martin iz Velike Doline, r.; Novšak Franc, mrtev; Oblak Franc, r.; Oblak Ignacij, iz Št. Jerneja, r.; Obrekar Janez, r.; Okorn Mihael, r.; Omahen Leopold, mrtev; Oman, mrtev; Opalk Janez, mrtev; Orebek Albert, iz Ljubljane, r.; Orel Alojzij, mrtev; Orešek, r.; Oven Jožef, r.; Oven Matej, r.; Pajer Jožef, iz Škofje Loke, mrtev; Pahor Julij, iz Trsta, r.; Pančur Janez, r.; Pavli Janez, r.; Pavšek Lorenc, r.; Pečlin Franc, r.; Pečnik Janez, iz Št. Vida nad Ljubljano, mrtev; Pegan Jožef, r.; Peklaj Anton, mrtev; Penič Janez, r.; Per Franc, r.; Perenič Janez, r.; Pernaver Janez, r.; Perne Alojzij, r.; Perušek Jožef, r.; Petač Nikolaj iz Medvod, r.; Peternelj Valentin, r.; Petrica Franc, iz Iderskega, mrtev; Petsche Jožef, r.; Pezdirc Mihael, r.; Pibernik Angelik, r.; Pirc Mijo, iz Siska, r.; Piškur Franc, iz Gorenje vasi, r.; Podlogar Franc iz Želimelj, r.; Pogačar Anton iz Kamnika, r.; Poje, r.; Popek Anton, r.; Porenta Franc iz Stare Loke, r.; Potisek Franc, r.; Potokar Bernard, r.; Prašnikar Emil, r.; Prelesnik Rudolf, r.; Prešern Jožef, r.; Preželj Anton iz Selc, mrtev; Primon Janez, r.; Pungerčar Fr., r.; Racz Jožef, r.; Radič Franc, ujet; Rajer Jožef, r.; Ravnikar Janez, r.; Rauh Matija, iz Črešnjice, r.; Rauh Janez iz Črešnjice, r.; Reberšek Franc, mrtev; Remic Franc r.; Renko Alojzij, r.; Repič Jožef iz Šturij, r.; Rihtaršič Luka, r.; Rinaldo Robert, r.; Robida Alojzij, mrtev; Rodič Anton, r.; Rode Mihael, mrtev; Rogale Matija, r.; Rotar Franc, r.; Rothmueller Leo, r.; Rožič Karel, mrtev; Roman Jožef iz Bohinjske Bistrice, mrtev; Rozman Vinko, r.; Rupar Janez, r.; Rus Anton, r.; Rus Franc, r.; Samsa Jožef, r.; Sattler Rudolf, iz Zgornje Šiške, r.; Schneller Janez, r.; Schneller Peter, r.; Roman Schwarz, r.; Schwarzenbacher, r.; Sečnik Martin, ujet; Šega Janez, mrtev; Selak Anton, r.; Selan, r.; Sever Jakob, iz Črnuč, r.; Sever Viktor iz Ljubljane, r.; Sila Matija, r.; Skarabot Jožef, r.; Škerjanec Primož, r.; Škofic Franc, Predoslje, mrtev; Škrbec Franc, Stari trg, r.; Škrjanc Janez, r.; Škulj Anton, r.; Slamnjak Ludvik, r.; Slapšak Jožef, mrtev; Slejkovič Janez, mrtev; Slevec Jernej, mrtev; Sluga Janez, r.; Šmalc Anton, r.; Smolič Jožef, r.; Smolnikar Janez, r.; Smrekar Jožef, Belapeč, mrtev; Sobar Alojzij, r.; Sojar, mrtev; Solce Martin, r.; Sopotnik Franc, mrtev; Šoren Alojz, r.; Sova Matej, r.; Sovinšek Franc, Podhruška, r.; Špehar Jurij, mrtev; Spitznagel Mihael, mrtev; Srebrnič, mrtev; Stampfelj Anton, r.; Stanjko Jožef, r.; Šteblaj Jožef, r.; Štefanič Jožef, r.; Štefanec Slavko Črnomelj, r.; Steinberger Jakob, r., Štembov Jožef, Ježica, r.; Stepišnik Peter, r.; Stepic Jožef, r.; Štih Martin, r.; Štine Janez, r.; Stomitsch Ferdinand, r.; Strah Jožef, Videm, r.; Strniša Avgust, r.; Stuzin Jožef, r.; Suhadolnik Franc, r.; Swoboda Janez, r.; Tavčar Janez, r.; Telban Janez, r.; Terček Ant., r.; Terček Franc, r.; Terkelič Janez, r.; Thaler Matija, Sora, r.; Tičar Andrej, Lahovče, r.; Tomšič Ludvik, Dobrova, mrtev; Tomšič Božidar, r.; Torelli Jakob, Preserje, r.; Tratnik Franc, r.; Tršar Julij, r.; Trtnik Alojzij, r.; Čebul Maks, ujet; Tschinkel Alojzij, r.; Tschinkel Matija, r.; Turk Jažemberk, r.; Udir Janez, r.; Uranič kob, Erzelj, r.; Turk Martin, Žu-Janez, mrtev; Urankar Anton, Moravče, r.; Urbanija Janez, Moravče, mrtev; Urbas Janez, Cerknica, r.; Urmaš Robert, r.; Uršič Alojzij, Predoslje, r.; Varšek Jakob, mrtev; Velič Jurij, r.; Verderber Jožef, r.; Vidic Karel, r.; Vidmar Jožef, r.; Vidmar Valentin, r.; Vitigoj Mihael, r.; Vizlar Jožef, r.; Vovk Anton, r.; Vovk Nikolaj, Vič r.; Vozelj Engelbert, Zagorje, r.; Vranič Franc c,r.; Vrankar Fran, r.; Vrisk Ferdinand, r.; Wojska Franc, r.; Wolf Jožef, r.; Žagar Peter, r.; Zaje Janez, Ljubljana, r. Zajc Jožef, Čermošnjice, r.; Zaletelj Ignacij, r.; Zalokar Jožef, r.; Zamljen Janez, r.; Zaverl Jožef, r.; Železnik Franc, r.; Zemljič Vinko, r.; Zidan Valentin, r.; Žirovnik Janez, mrtev; Žitko Jakob, mrtev; Žlabnik Janez, Košana, r.; Zlatnar Peter, r.; Zobec Ignacij, r.; Zorc Anton, r.; Zorman Janez, Lahovče, mrtev; Zupan Anton, Krško, r.; Zupan Janez, r., Zupančič Alojzij Velika Loka, mrtev; Zupančič Karel, r.; Žužek Janez, Sv. Gregor, r.; Žvan Franc, r.; Hočevar Martin, iz Krškega, r.; Kralj Alojzij iz Rudolfovega, r.; Petsche Andrej, r.

PRIMORSKO.

Vest o stotniku Viktorju Andrejki. Pred nekaj časa se je razširila vest, da je padel stotnik generalnega štaba Viktor Andrejka na bojnem polju. Neki njegov prijatelj na Reki je dobil med tem dopisnico, na kateri mu poroča, da je slišal za vesti o svoji smrti, ali do sedaj na veselje še niso resnične.

Samoumor dveh sester. 23letna Ivanka Tence v Trstu je imela raz merje z dijakom Hackerjem. Bila je nekoliko grbasta ter se je ortopedično zdravila. Dijakovi stariši so dekleta nesprestano pregajali. V petek dne 9. okt. dopoldne jo je Hackerjeva mati na ulici ustavila in zahtevala, da se odpove njenemu sinu. Ivanka Tence si je nato kupila karboline kisline, šla pred Hackerjevo stanovanjet in se ondi zastrupila. Zdravnik je prišel prepozno, dekle je bila v pol uri mrtva. Ko je za to zvedela njena 18letna sestra Amelija, s katero sta skupaj stanovali, se je tudi ona zastrupila in umrla. V Trstu vzbuja žalostni dogodek splošno sočutje.

ŠTAJERSKO.

Smrtna kosa. V Lipnici na Štajerskem je 10. okt. ob 10. uri ponoči umrl vlč. g. o. Leon Črček, rojen v Žužemberku.

Oproščen. Slovenski trgovec Miha Arnc, je bil v soboto, dne 10. oktobra pri obravnavi v Mariboru — oproščen.

Izpuščeni so iz zaporov deželnobrambovske in divizijske sodnije v Gradcu sledeči spodnještajerski Slovenci: Miroslav Volčič žup. v Breznem ob Dravi; Franc Škof, kaplan v Kamnici pri Mariborau; Franc Kranjc, nadučitelj pri Sv. Barbari niže Maribora; Anton Novačan, pisatelj v Celju; Ivan Hlebič, posestnik in predsednik "Slovenske Straže" pri Sv. Križu nad Mariborom; Jakob Kopič, nadučitelj od Sv. Lenarta v Slovenskih goricah; Jakob Cafuta, organist v Kamnici; Fr. Zmazek, poštni uradnik na Grobelnem in J. Simreich, poštni uradnik na Zidanem mostu.

ZNAK DOBRE OBLEKE

The Columbia Clothing Co

DVE VELIKI TRGOVINI
DULUTH SUPERIOR

Cena za vse enaka. — Obleka za možke in fante; najboljše blago po primernih in poštenih cenah.

Kupujte pri trgovcih, ki oglašujejo v našem listu.

You'll Never Regret Traveling on the "Soo"

Courteous Trainmen, Modern Steel Framed Trains With Every Convenience, On Time To

Milwaukee and Chicago

TICKET OFFICES
J. P. GEHREY · D. P. A. · DULUTH
DULUTH-SUPERIOR ST. & 6TH AV. W.
SUPERIOR - 823 TOWER AV.

$00 LINE

MINER'S STATE BANK

CHISHOLM, - - MINN.

zopet pošilja denar v staro domovino po sledečih cenah:

50 kron - - - - - -	$ 10.35
100 kron - - - - - -	20.50
200 kron - - - - - -	41.00
500 kron - - - - - -	102.35

Vse pošiljatve jamčimo.

MINER'S STATE BANK

Chisholm, - - - Minn.

BERITE IN RAZŠIRJAJTE "NARODNI VESTNIK".

CARL GANTVOORT
prvak igralec.

"Jaz vedno napolnim fajfo s Tuxedo. Tuxedo in jaz sva dobra prijatelja."

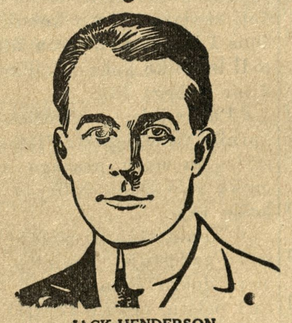

JACK HENDERSON
gledališki igralec.

"Živel Tuxedo! Vedno mi je najljubši. Kakor hitro pušim Tuxedo, dobim boljši glas. Meni pomaga Tuxedo k boljšemu glasu."

DONALD BRIAN
gledališki igralec.

"Pronašel sem, da Tuxedo ni kvarljiv mojemu zdravju. Narobe, jaz še nisem nikdar bolj z veseljem kadil kot kadim Tuxedo."

Znameniti pevci morajo poznati tobak.

TUXEDO JE TOBAK OPERNIH PEVCEV.

MOŽJE, ki živijo od petja, spoznajo polagoma tobak, kakor ga nihče drugi ne spozna. Občutno grlo ali usta spoznata, če količkaj tobak peče.

TUXEDO je edini tobak, katerega pevci, govorniki in igralci — kateri vsi čuvajo grlo z vso skrbjo — lahko kadijo z veseljem in brez skrbi.

TUXEDO tobak ne peče in ne žgače nežnih kožic ust in grla.

Tuxedo

The Perfect Tobacco for Pipe and Cigarette

TUXEDO tobak je spreobrnil tisoče mož, da so začeli kaditi fajfo, zato ker jih ta tobak ni pekel. Pod znamenitim "Tuxedo procesom" so mili, vmlajeni tobakovi listi tako izvrstno preparirani, da gori ta tobak počasi in nudi hladno, milo, povsem prijetno kadenje v fajfi.

Prvaki v vseh življenskih poklicih, znani zdravniki, odvetniki, duhooni, govorniki itd., kadijo Tuxedo in ga priporočajo kot blažilga priporočajo kot blažilnega za grlo.

TUXEDO SE ZAMORE KUPITI VSEPOVSOD.

Znamenita zelena škatlja z zlatimi črkami, narejena tako, da gre ravno v žep..... 10c

Pripravna vrečica, podvlečena znotraj z vodovarnim papirjem 5c

V stekleni posodi 50c in 90c.

AMERICAN TOBACCO COMPANY.

ZA SVOBODO IN LJUBEZEN

ROMAN Z BALKANA.
Spisal Marko Stojan.

(Dalje.)

"Da veš, brate, jaz ne verujem ničesar; Švaba laže — kako naj bi govoril Švaba resnico? Ali si slišal kaj takšnega, odkar so ljudje na svetu? Jaz bi pobil lopove kakor pse — brez najmanjše skrbi. Moj nasvet je bil samo tako — ako si hočeš pomiriti vest in biti popolnoma gotov, da ne pljuješ v lastno skledo. Zato ti pravim tudi: ne boj se, izpusti lopove, ako ti vrnejo jetnici. Naj odidejo, naj se obrnejo kamorkoli. Mene in tega starega moža bi morali potem seveda pogrešati za nekaj časa. Za to pa ti jamčim z glavo, da ne izda našega zavetja nihče izmed njih. Ne bodi neumen, brate! Čemu bi držal besedo ljudem, ki je še nikoli niso spoštovali — držal jo, ko veš, da moreš zakriviti s tem neizmerno gorje!"

Dušan se je v srcu zgrozil nad tem predlogom, čeprav je uvidel takoj, da mu drugega ne preostaja.

Tudi ostali tovariši, ki so pristopili med tem, so morali priznati, da je Perova misel sicer kruta, pa tudi edina pametna v tem trenutku.

"Ne bodimo norci!" je menil Estournelle. "Kakor da bi oni trije pomišljali, če bi bili na našem mestu. Nazadnje se izkaže itak prav gotovo, — da lažejo — to slutim! Najboljše je, če odpošljemo njihovo pismo, med tem pa jih postrelimo že naprej na ta račun!"

In tako je obveljal Perov predlog v vsem svojem obsegu.

Že je stopil Dušan k lupežem in izpregovoril:

"Na slepo vam ne moremo vrniti svobode. Ako je res, bo zadoščalo tudi pismo iz vaših rok, da se vrneta jetnici k nam — seveda brez vojaškega spremstva in brez vsega, kar bi moglo ogrožati njiju dve ali nas. To prepuščam vaši lastni previdnosti: za vsako zavratnost ali zvijačo ste nam odgovorni s svojimi glavami, tudi če izpolnite glavni pogoj. Sicer pa vam nihče prav ne verjame; naše mnenje je,, da si hočete pridobiti samo časa za beg. A vedite, da je ta beg nemogoč: pazili bomo na vas kakor na punčico v očesu."

Von Schratten pa je upal vendarle, da pride neopažena minuta, ki ponudi, če ne vsem, pa vsaj njemu priliko, rešiti si življenje z blaznim, obupnim poizkusom. Isto sta mislila vsak zase tudi njegova tovariša, in Halil bej se je ponudil brez obotavljanja, da napiše zahtevano pismo.

Razvezali so mu roke.

Tisti hip pa je zagrmel pred hišo konjski peket; slišal se je skok jezdeca raz konja, in preden so mogli naši prijatelji pograbiti orožje in skočiti pogledat, kaj je — je planil v izbo vrli Risto, ves upehan od blazne dirke.

"Slava Bogu, bratje!" je kriknil s hropečim glasom in omahnil na sredo. "Imamo jih! Na noge — na pot! Naša ura bije... ali, tristo vragov — kaj pomeni to? Kakor vidim, ste ujeli med tem tri ptičke, ki so krivi vseh naših nadlog! Saj se ne motim, kaj ne, Dušane?"

"Ne motiš se!" sta vzkliknila Dušan in Ivan skoraj hkrati, "a to povest izveš pozneje. Za Boga, zdaj povej novico, ki si jo prinesel!"

"Goddam! Ali je mogoče?" je zamrmral poročnik Wheeler, ki je pristopil naglo, slišavši Ristove besede. Njegov obraz je bil bled kakor zid, toda v njegovih očeh se je svetila iskra vroče radosti.

Risto pa je nadaljeval ves zasopel:

"Ali Kemal, Isa Kemal, jetnici in vse njuno spremstvo počivajo v Uroševi krčmi! Zalezel jih je prvi Damijan, ki pazi nanje...Evo vam dokaza: našel sem enega izmed tistih listkov!...Odpravite se naglo — ako hitimo, jih pobijemo lahko še pred poldnevom!... Ah, zakaj nimamo konj!..."

"Imamo jih, brate Risto — blagovestnik ti naš!" je vzkliknil Ivan, ki so se mu zašibila kolena od burnega veselja.

Spomnil se je, da čakajo tam gori za gozdom še konji Halila beja in njegovih spremljevalcev, po vsem videzu lepe in čile živali. "Imamo jih!" —

Še preden pa je dogovoril, se je zgodilo nekaj nepričakovanega in nečuvenega.

Krik presenečenja je bruhnil iz vseh grl.

Halilu beju so bili prej razvezali roke, da napiše pismo.

V njegovo radost, da najde s tem zavlečenjem priliko za drzen beg, je padla Ristova novica — katere sicer ni razumel, pač pa uganil po vtisu, ki ga je napravila na vso našo četo — kakor strela z jasnega neba. Načrt, ki ga je zasnoval von Schratten tako smelo, je bil pokopan.

Halilu, ki ga je misel o možni rešitvi vzdramila iz njegove tope resignacije, je šinilo po glavi kakor blisk:

"Trenotek je tu!.... Kdor se ne reši zdaj, je izgubljen!..."

Vsi obrazi so bili obrnjeni proti Ristu. Celo divji Marko je zrl z napetostjo na novodošleca; njegova roka je oklepala puško z nasajenim bajonetom le narahlo. Vrata so bila odprta, in on, Halil bej, je bil prost na rokah in nogah!

Spogledal se je s Schrattenom in Birbantinijem in zapazil v njiju očeh plamen iste blazne misli...

Minilo je tisto strašno, napeto, neskončno trenotje med sklepom in med dejanjem...

In po bliskovo je izdrl Halil bej Marku puško iz rok ter planil skozi vrata — za njim pa Nemec in Italijan, dasi s zvezanimi rokami.

Predno so mogli četniki treniti z očesom, jih je požrla črna noč!

Toda lopovi so zavrisnili prezgodaj v svojih srcih. V trenutku, ko so planili okrog vogala, sta se vspeli pred njimi dve senci: bila sta Mihajlo Jankovič in Miloš, ki sta bila hitela privezat in odet upehano Ristovo žival.

Bliskovita slutnja jima je velela, zastaviti trojici pot, čeprav nista razločila obrazov. Mihajlo, ki ni vzel puške s seboj, je planil praznorok.

A že v sledečem trenotku je zaječal in padel vznak: Halil bej mu je bil predrl prsa z bajonetom.

Miloš je zavihtel kopito svoje karabinke kakor v snu: izgrešil je Halilovo glavo in ga zadel po roki, da je izpustil orožje.

Preden pa je mogel Turek obnoviti napad in preden mu je mogel zadati Miloš poslednji udarec, se je začulo zadaj dvoje zamolklih treskov, dvoje jekov, dvoje padcev... priskočilo je dvoje postav!...

Zgodilo se je bilo tole:

Ko je videl Ivan, da bežita podleža, ki sta zakrivila toliko gorja, je zavrelo v njegovi glavi; v slepem gnevu stisnil je svojo puško za cev in šinil za bežečimi kakor granata. Kako je napravil, kaj je storil s Schrattenom in Birbantinijem, tega se sam ni zavedal v tistem trenutku. Toda Marko je izjavil pozneje, da ni videl še nikoli tako strašno zdrobljenih glav, kakor sta bili glavi nemškega in laškega lupeža, zadeti od Ivanovega kopita.

Prvi, ki je udrl za njim, da dohiti begunce, je bil — stari seljak, sivolasi Popovič, ki je skočil z mačjo, skoraj mladostno prožnostjo na ta človeški lov. V trenutku, ko je dohitel Ivan Schrattena in Birbantinija, je planil starec mimo njega in padel kakor jaguar na tilnik Halila beja. Njegov nož se je zasvetil v visokem zavihtljaju — to je bilo: gorak curek krvi je brizgnil osuplemu Milošu v lice...

(Dalje prihodnjič.)

Gospodarstvo in gospodinjstvo.

NAPAKE PRI KOKOŠJEREJI.

1. Navadno rede gospodinje vse vprek, dobre in slabe kokoši. Kokoš, ki ne nese dobro, prodaj ali zakolji. Če ne znese kokoš na leto vsaj 120 jajc, se ne splača jo rediti. Ohrani za rejo le kokoši, ki dobro neso. Za valenje vzemi le jajca dobrih jajčeric, ne starejše kakor štirinajst dni, čista in ne napokana.

Istotako mora biti petelin zdrav in čvrst, star dva do tri leta.

2. Gospodinje pazijo premalo na starost kokoši. Stara kokoš ne nese dobro in nima dobrega mesa. Čez četrto leto redi le iste kokoši, ki so dobre za valenje in skrbne koklje. Vsaka kokoš prinese s seboj na svet jajčnik, ki ima 600 do 800jajčnih nastavkov ali zarodkov, ki se v teku let razvijejo v jajca. Dobra kokoš znese v prvem letu do 30 jajc, v drugem do 120, v tretjem do 160, v četrtem do 120 v petem do 80, v šestem do 70, v sedmem do 50, v osmem do 20, v devetem do 10 jajc.

3. Neredimo kokoši preveč v krvnem sorodstvu. Vsaj vsako drugo leto je treba vzeti petelina ali jajca za valenje iz druge vasi. Kokoši, ki so preveč v krvnem sorodstvu, postanejo vedno manjše, zanikerne, so podvržene raznim boleznim in slabo neso.

4. Prepozno nasajanje. — Meseca marc in april sta najboljša za valenje. Za pleme so odbirati le koklje zgodnjih gnezd.

5. Napake pri valenju. Nepripravno gnezdo ali prostor. Gnezdo mora biti na mirnem kraju, kjer ne neso druge kokoši. Gnezdo je dobro pobeliti z apnom, da ne pride zraven mrčes; istotako mora biti koklja prosta vsakega mrčesa in popolnoma zdrava.

6. Pomanjkljiva reja piščancev. — Mladi piščanci potrebujejo toploto; mraz in mokrota jim škodujeta. Imeti morajo zadostno in pravilno hrano. Škoduje jim pokvarjena krma, kislo mleko in kisla krma. V prvem tednu jim zadostuje suha hrana, kakor kaša, suh kruh in sveža, ne premrzla voda. Polagoma naj se privadijo na žgance in zelenjavo. Šele v četrtem tednu jim smemo dajati razna žita, najboljše raztrgana; jako dobro za utrjenje kosti je kostna moka, ki jo zdrobimo iz žganih kosti.

7. Nezadostno krmljenje kokoši. Samo ob tem, kar dobi kokoš zunaj na prostem, ne more živeti. Če ni krme, tudi jajc ne bo. Kokoš mora imeti zjutraj opoldne, kuhano hrano iz ostankov v kuhinji krompirja in otrobov. Samo krompir ne zadostuje, ker ima premalo redilnih snovi. Popoldne, dve uri preden gredo spat, treba jim je dati zrnja; za deset kokoši se računa 1 in pol do 2 funta žita. Zato redi le toliko kokoši, kolikor imaš doma slabega žita.

8. Pomanjkljiva strežba. Slabi kurniki, ki so izpostavljeni preveč mrazu in vetru, nesnaga in razni mrčes zelo slabo vplivajo na kokošjo rejo.

9. Nezadostno napajanje. Kokoši ne zadostuje gnojnica, imeti mora dobro, čisto vodo, ki se mora v poletni vročini večkrat menjati na dan.

10. Gospodar ali hišni oče ni z gospodinjo nikdar v soglasju radi kokoši.

GOSPODARSKE DROBTINICE.

Zelo težko umiješ lonec, ki je stal nad plamenom in postal vsled tega črn od saj. Delo si nekoliko olajšaš, ako namažeš spodnji del lonca, ki ne pride v neposredno dotiko z ognjem, s krpo, ki si jo pomazala s kako maščobo. Lonce postane sicer vseeno črn, a saje se ne prižgo nanj in jih lahko zbrišeš s papirjem.

Usnjeno krpo, ki jo rabiš za umivanje šip, najlepše spereš v vodi, ki si ji pridjala pest soli.

Madeže od muh odstraniš od pozlačenih okvirjev ali bronciranih oblik s špiritom, v katerem si namočila narezano čebulo. Tudi jih odpraviš, če jih pomočiš z beljakom in zdrgneš s krpo.

Da zgine duh od cigar iz sobe, postavi v sobo škaf mrzle vode. Voda si navzame duh popolnoma, zrak pa postane čist.

Ako namažeš šivalni stroj in potem ž njim šivaš, pusti v perilu črne madeže, ki jih težko odpraviš. Namaži jih, preden jih daš v perilo, s surovim maslom in v žehti bodo izginili popolnoma.

Dobro mazilo za čevlje. 1.) Pripravi osem delov pečatnega voska, en del finih saj (kinruza), dobiš jih v vsaki prodajalni, in prilij 40 delov 80odstotnega špirita. Lonček z zmesjo obveži z mehurjem. Obvezanega pusti 24 ur in ga med tem časom večkrat pretresi. Potem prebodi mehur in postavi lonec v toplo vodo. Nazadnje prilij nekoliko beneškega terpentina in dobro zamaši.

2.) 50 delov rumenega voska, 5 delov terpentinovega olja in 10 delov fino presejanega pepela se raztopi skupaj; potem se prida 10 delov sladkorja, 500 delov vode in toliko finega kinrusa, da je zmes močno črna, med tem pa dobro zmeša. Mazilo je najbolje spraviti v pločevinaste zaklopnice (škatljice), ker se dobro zaprejo, ali v lonček, ki jih imajo lekarnarji za mazila.

Žeblji, ki jih zabiješ v les, posebno v tanke deščice zabojčkov, kaj lahko razkoljejo les. To preprečiš, če postaviš žebelj na glavico in udariš s kladivom parkrat po spodnjem delu ,da postane ploščnat. Tako pripravljen žebelj lahko pribiješ v vsak les in ne bo se razklal.

Pisanje imen v piruhe. Napolni lonec z mrzlo vodo, dodaj pest olupkov od čebule in pusti, da zavre. Potem vzemi košček mila, ostrgaj ga na enem koncu, da ostane le toliko debel, kakor ošiljen svinčnik. S tako pripravljenim milom piši imena ali reke v čista jajca, daj jih potem v krop in pusti vreti 7 do 8 minut. Jajca postanejo lepo zlato-rumena, imena pa svetlorumena.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

J. P., Tosforia, Tex — Glede nakupa ovac posebne vrste je najboljše ako se obrnete v kakem bližnjem večjem kraju na kakega zanesljivega moža, ter tam povprašate. Nam tamošnje razmere ni so tako znane, da bi mogli svetovati.

Žganje ne smete žgati brez dovoljenja. Ako Vas zasačijo, ste ob kotel, in vrh tega Vas more zadeti občutna kazen.

"Povej mi, ujetnik, kdo te je zvezal?" — "Bil je moj mojster," je dejal ujetnik; "mislil sem, da premagam s svojo silo in bogastvom vsakega na svetu. Kupičil sem v svoji zakladnici zlato, ki je bilo mojega kralja. Ko me je premagal spanec, sem počival na postelji, ki je bila pripravljena mojemu gospodu; zbudivši se, pa sem se našel ujetnika v lastni zakladnici." — "Povej mi, ujetnik, kdo je bil, ki je skoval te nezlomljive verige?" — "Jaz, je odgovoril ujetnik, "jaz sem bil, ki sem skoval te verige z vso skrbnostjo. Hotel sem z nepremagljivo silo ukleniti svet, da bi le sebi ohranil nemoteno svobodo. Tako sem delal dan in noč na tej verigi z velikim ognjem in s kruto trdimi udarci. In ko je bilo delo končano, dovršene in nezlomljive njegove vezi, — tedaj sem našel sebe samega v njihovi pasti."

Probate Court Notices.

Order Limiting time to File Claims and for Hearing Thereon.

State of Minnesota, County of St. Louis, ss.

IN PROBATE COURT.

IN THE MATTER of the Estate of Jovan Kantar, Decedent.

Letters of administration having been granted to Joe Marcetich.

IT IS ORDERED, That the time within which all creditors of the above named decedent may present claims against her estate in this court, be, and the same hereby is, limited to six months from and after the date hereof: and that the 18th day of May 1915, at ten o'clock, A. M., in the Probate Court Rooms at the Court House at Duluth in said County, be, and the same hereby is, fixed and appointed as the time and place for hearing upon the examination, adjustment and allowance of such claims as shall be presented within the time aforesaid.

Let notice hereof be given by the publication of this order in the Narodni Vestnik, as provided by law.

Dated, Duluth, Minn., November 17th, 1914.

S. W. GILPIN,
Judge of Probate.

Seal, Probate Court, St. Louis County.
N. V., Nov. 18, 25, Dec. 2, '14.

Najmodernejša slovenska tiskarna v Ameriki

Tiskarna Narodni Vestnik

405 West Michigan Str., Duluth, Minn.

Izdelujmo vse v tiskarsko stroko spadajoče stvari lično, ceno in točno. Tiskovine za društva v eni ali več barvah naša posebnost. Pismeni papir in kuverte izdelujemo jako okusno. Poskusite naše delo. Mi jamčimo zadovoljnost. -:- -:- -:- -:-

Unijska tiskarna.

KJE JE?

MIKE ZALEC, pred kratkim se je odpeljal iz Calumet, Mich., v Park City, Utah. Prosim rojake Slovence in brate Hrvate da mi naznanijo njegov naslov, ali pa naj se sam javi, ker drugače bodem primoran ga iskati drugim potom. **John Shutich, 35 North Tamarack, Calumet, Mich.**

NAZNANILO.

— Člane društva sv. Barbre št. 40 KSKJ., naznanjam da se vrši dne 6. dec. t. l. glavno zborovanje, ter volitev uradnikov za prihodnje leto. Vabljeni so vsi člani, da se te seje zanesljivo udeleže. Začetek ob 10. uri dopoldne. — John Povsha, tajnik. (11-30-14).

Mesnica

najstarejša v Duluthu, se proda radi starosti lastnikov, ki bi se rada podala v pokoj. Mesnica je na najboljšem kraju, ima velik promet ter stalne odjemalce. Za natančneja pojasnila se je obrniti na lastnike **COOKS BROS., 1st Ave. East, Duluth, Minn.,** ali pa na upravo Narodnega Vestnika.
(10_22—11-22)

AVSTRIJSKI JUNAKI! VOJNO ODLIKOVANJE.

Od nekdaj so Slovenci poznani kot pravi junaki v vsaki vojski, posebno so se sedaj izkazali, ko se borijo kakor levi, umirajo kakor junaki. Veliko teh junakov je prejelo visoka odlikovanja, sedaj pa smo tudi dobili posebne vrste spominske izdelke. Najnovejše spominsko delo so: **Spominski vojni žepni noži,** z napisom **Avstrijski junaki. 1914.** To je napis na eni strani, na drugi strani pa je **slika slovenskega vojaka in kolajna vojne hrabrosti.** To so krasni spominski noži s tremi finimi jeklenimi glinami, ki so kras vsakega rojaka. Vsak naš rojak naj bi imel ta krasen spomin, ki ga bo lahko na leta spominjal junaških bojev naših bratov. Posebno primerno darilo je ta elegantni nož k godu, rojstvenemu dnevu ali za božične praznike in tudi za vsako drugo priliko. Kdor hoče imeti ta krasni spominek in zaeno najboljši nož za vsakdanjo rabo, ta naj piše še danes na nas, da mu enega pošljemo. Dobili smo jih le gotovo število in lahko je, da bodo v kratkem času razprodani. Cena je samo dva dolarja. Ako pa bi hotel kdo imeti na platnicah urezano še svoje ime, naj nam to pri naročitvi posebej omeni. To ne bo stalo nič več. Denar pošljite po money order ali pa v denarju. **SLOV. KNJIGARNA, 535 Washington St., Milwaukee, Wis.**

Gospodarji in gospodinje!

Kadar potrebujete pohištvo, železnino, posodo, peči itd. obrnite se na trgovino, ki ima največjo zalogo in Vas zamore najboljše postreči.

TA TRGOVINA JE

AURORA HARDWARE AND FURNITURE CO.

AURORA, MINNESOTA.

Stoj Jože! Kje si pa bil? Ali ne veš kje? Bil sem v trgovini in mesnici

ANTON STIMAC-A
na South Range.

On ima najboljšo

grocerijo in sveže meso.

Pa tudi v

saloon

ima najboljšo pijačo. — Priporoča se Slovencem in Hrvatom v obilen obisk.

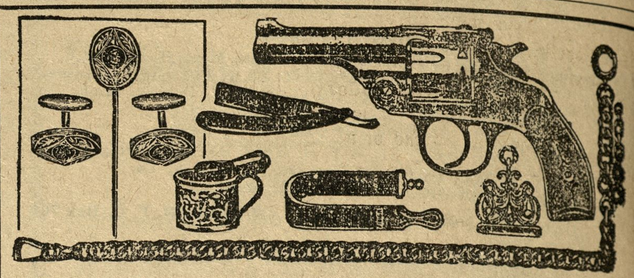

Posebna ponudba kadilcem

Kdor želi naročiti sedaj tobaka za $6.00, more dobiti **popolnoma zastonj** zgoraj naslikanih deset predmetov. Ako hočete kaditi dober tobak, izrežite ta oglas in ga pošljite nam z enim dolarjem, da nas prepričate, da želite imeti naš tobak, in mi vam takoj pošljemo **50 zavitkov najboljšega tobaka, in sicer:** 13 zavitkov takozvanega "Bogdanov" tobaka, cena 25 kop. zavitek; 13 zavitkov "Sultan" tobaka, cena 25 kop.; 12 zavitkav "Stamboli", cena 20 kop., 12 zavitkov "Makseksudi", cena 23 kop., in navedenih 10 predmetov kot darilo **popolnoma zastonj;** ko pride tobak dostavljen na vaš dom, in ste zadovoljni s pošiljatvijo, plačajte ostanek $5.00 in nekaj centov poštnine, če pa niste zadovoljni in ne sprejmete pošiljatve, vam vrnemo poslani $1.00. — **OPOMBA:** Mi damo teh 10 predmetov kot darilo **POPOLNOMA ZASTONJ,** samo v svrho reklame za naš tobak, **poslužite se torje te posebne ponudbe,** dokler nam ne poide zaloga. **MOSKVA TOBACCO CO., 92 West Broadway, Dept. 32, New York, N. Y.**

ROJAKI! ORGANIZIRAJTE SE NA POLITIČNEM, DELAVSKEM IN GOSPODARSKEM POLJU. V ORGANIZACIJI JE MOČ IN NAPREDEK VSEH SLOJEV!

30 DNI NA POSKUŠNJO

Podpišite na spodnpji kupon Vaše ime in priimek in ga pošljite nam, nakar Vam bomo poslali

VICTOR GOVOREČI STROJ
ali
"COLUMBIA" FONOGRAF

ter 12 plošč s slov. pesmami PROSTO

Popreteku 30 dni, če Vam ugaja, ga lahko obdržite in plačujte nanj po

$2.00 NA MESEC

S strojem vred pošljemo tudi **pisano garancijo za 15 let.**

Ta kupon je dober za vse kraje Združenih držav in Kanade. Izrežite ga takoj in pošljite na naslov:

SAUL BIRNS, 117 Second Av., Dept. 47. New York.

Victor .....Columbia.....
Ime .....
Naslov .....

5 pristnih pijač in te so

Kranjski Brinjevec, Slivovec, Tropinovec Grenko Vino in Highlife Bitters. Vsak gostilničar, kateri hoče napredovati, mora poskušati in kateri ne poskuša tudi ne napreduje s svojo trgovino. Prava pristna pijača se zamore kupiti le pri A. Horwat-u, ki importira naravnost iz Kranjskega Brinjevec, Slivovec in Tropinovec; tudi izdeluje pravo zdravilno Grenko vino in Highlife Bitters. Naročite si en zaboj te ali one pijače za poskušnjo; samo da bo eden zaboj, 12 steklenic. Prodajam samo na debelo. Pišite po cenik.

A. HORWAT, 600 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.

SPOMINJAJTE SE SLOVEN. ZAVETIŠČA V AMERIKI.

First National Bank,
EVELETH, MINN.

Najstarejša narodna banka na Mesaba Range.

KAPITAL IN PREOSTANEK
$122.000.00

Pošiljamo denar v Avstrijo po najnižjih cenah.

Parobrodni listi za vse crte.

Placamo obresti po 3 od sto.